

6. Predsa len doslov

*Ekonomiu všetci teraz podceňujú i zatracujú. Tá, "klasická ekonomia", akú sa v súčasnej demokratickej spoločnosti Slovenska už 27 rokov učia univerzitní i stredoškolskí ekonómovia, je v koncoch, pretože jej konštrukcie a východiská i riešenia problémov sú už „muzeálne“ vzhľadom k posunu ku globálnemu svetu v 21.storočí, zatiaľ čo tú "politickú ekonomiu", ktorá bola mylne označovaná ako Marxova od dôb jeho napísania Kapitálu, tú oficiálne demokratické establišmenty nechcú uznať, lebo je v nej objasnená teória o nadhodnote, pracovná teória hodnoty a je tam objasnené, ako došlo k odcudzeniu práce i k javu, že "peniaze robia peniaze" (známa II.veta vzorca $p - p'$) - čo je v súčasnosti kritický problém kapitalistického hospodárskeho systému – extrémne sociálne nespravodlivé rozdeľovanie hospodárskych výsledkov a bohatstva, pretavujúce sa do extrémnej **sociálnej nespravodlivosti**, a to napriek demokratickému politickému zriadeniu a pomerne vysokej životnej úrovni pri porovnaní napríklad s africkými krajinami či krajinami, kadiaľ sa prehnali vojnové konflikty posledných dvoch dekád.*

A to sa "nehodí", lebo to odhaľuje realitu odtrhnutia sa virtuálnej globalizovanej ekonomiky finančných trhov od skutočnej, reálnej ekonomiky materiálnej výroby a poskytovania skutočných (nie internetových a sw služieb) výkonov servisu a služieb ľuďom za peňažnú protihodnotu.

Ekonomia sa dnes stala politickou, alebo ešte bude výstižnejšie, ak označím, že v súčasnosti ekonomia = politika. Stalo sa čo sa stať nemalo. V dejinách sa tak stalo i náboženstvu, v mene ktorého viedli povolani a vyvoleni sväte vojny. Dnes sa vojny nemusia viesť. Stačí mať ekonomiu. Tá klasická a liberálna práve čerstvo zlyhali. A ľudia sa obzerajú, že čo bude ďalej.

Politika „doľava“ je rozbitá a nefunguje. **Ale je tu život každodenný, ktorý žijú milióny ľudí v ekonomike. A tá môže byť „vľavo“.**

Takže ak má niekto dnes problém s tým, čo je "vľavo", nech nazrie do podstaty života človeka, ktorý musí denne riešiť svoj materiálový svet a život v ňom. Tou podstatou a kritériom (najvhodnejšie sa ukazuje - ekonomickým kritériom) je:

1. Ako sa rozdeľuje hospodársky výsledok v ekonomike sveta

Ak sa rozdeľuje tak, že "majitelia" dostanú zisk a námezdná pracovná sila "cenu za svoju prácu" (rozumejme mzdu) - **toto kritérium je vpravo**

Ak sú majitelia a pracovníci v ekonomike tí istí a spravodlivo si rozdeľujú hospodársky výsledok - **toto kritérium je vľavo**

2. Ako sa v ľudskej spoločnosti (globálne, po krajinách, po regiónoch) rozdeľuje bohatstvo:

Ak nerovnomerne a "podľa zisku" – **je to kritérium vpravo**

Ak rovnomerne a so snahou vyrovnat' rozdiely a sociálne spravodlivo –*je to kritérium vľavo*

3. Ako sa prerozdeľuje národné bohatstvo v jednotlivkej krajine:

Ak "podľa výsledkov šikovnosti vlastníka" , s dôrazom odmeniť výkonnosť vlastníka a s dôrazom na individuálny úspech a teda i sebecky- kritérium *vpravo*

Ak s ohľadom na potreby žijúcich osôb v danej spoločnosti a so zohľadnením *solidarity* medzi generáciami - kritérium *vľavo*

Tak a je to.

Filozofické a politické úvahy sú dnes chaotickým hemžením ideí a chcení, ale ak to má byť jednoznačne dvojpólové rozlíšenie čo je *vľavo* a čo je *vpravo*, musí to byť jednoznačné ako pri ľudskej reprodukcii: Buď *muž* alebo *žena*. Transsexuál sám seba neoplodní, rovnako ako pravicová politika neurobí z chudoby boháčov.

Buďme raz už jednoznační a neroztržití. Ale aj úprimní k sebe.

A aj preto som sa rozhodol pracovať nad témou **ekonomiky po kapitalizme**. Lebo **ak mnohí budú písať katastrofické scenáre, niekto musí napísať i optimistický príbeh ekonómie**.

A týmto príbehom je návrat slovenskej spoločnosti do vytvorenia národohospodárskeho komplexu republiky, teda štátu a vytvorenie vlastnej ekonomiky po kapitalizme, nech si ju nazvete akokoľvek. Ja som pracovne dal tejto ekonomike názov **ekonomická demokracia** a spoločnosti, ktorá sa organizuje nad touto ekonomikou názov **socialistická**.

10.júla 2017

Ing.Peter Zajac-Vanka